

“La meva satisfacció és que la gent de Sant Martí i de la Rovira Roja està llegint el llibre”

Entrevista a Moteserrat Sala Figueras, de cal Salvador del Molí, autora del llibre *Vida Quotidiana a l'Alt Penedès (1870-2000)*

Passats uns quants dies de la presentació del llibre al castell dels Sant Martí i quan suposem que l'autora ja està més tranquil·la, li proposem de veure'ns per comentar, bàsicament, el què, com i quan del treball sobre *Vida quotidiana a l'Alt Penedès (1870-2000)*, el treball que acaba de publicar el desembre passat. Ens convida a fer-ho quan ve a passar el cap de setmana a la seva casa natal, ubicada al petit barri de Brugueres, integrant del nucli de la Rovira Roja.

Moteserrat Sala va fer una auca sobre la Rovira Roja que va donar a conèixer en motiu de la Festa Major de l'any 1996 a resultes d'haver fet una exposició de fotos i d'eines antigues del camp un any abans. Per a la confecció de l'auca, va recollir molt material gràfic i històric entre els veïns de la contrada que al final ha estat l'origen de la publicació d'aquest llibre. Ella també va publicar el llibre *L'antic Institut Milà i Fontanals i la seva Història*, a l'any 2008, juntament amb la Moteserrat Tutusaus.

Un dissabte fred de gener del nou any i davant la llar de foc amb troncs gruixuts encesos, comencem una amena xerrada (ella no vol que sigui una entrevista, però sí comentar-ho). I envoltats de l'escalfor i d'història dins de cal Salvador del Molí, la Moteserrat satisfeta de la feina feta, comença a parlar. Ens parla de tot. Ara, aquí, hi posem la pregunta davant per ordenar-ho.

Quan va sorgir la idea de fer el llibre sobre de la vida del veïnat de la Rovira Roja?

Apartir de l'any 1996, que va ser quan vaig fer l'auca de la Rovira Roja. Va ser una tria de 48 fotos del veïnat, d'entre moltes de diferents èpoques. Les fotos amb una identificació van quedar impreses en un format de pòster gran. En tornar les fotos a les cases vaig ampliar la recerca i demanar-les per poder-ne fer us en el moment que pogués publicar un treball més ample. La informació recollida l'anava posant en fitxes. I també, quan hi havia la mare a casa,

li preguntava coses del barri.

I quan vas començar a posar fil a l'agulla per ordenar les dades pensant en com confeccionar el llibre?

Va ser a partir de quan em vaig jubilar, fa uns nou anys. Llavors vaig poder dedicar-hi més temps. Ja tenia pensada una distribució dels temes, els havia classificat en set blocs diferents per ordenar i simplificar tota la informació recollida. Ha estat un treball viu, ja que, a mesura que anava sorgint més informació, l'ampliava dins d'aquest set apartats. A vegades em semblava que els robava coses a la gent, eren els seus pensaments i records d'una altra època, que m'explicaven molt agraiats, i per a mi era important.

Ara que el llibre ja ha sortit publicat. Creus haver superat les expectatives que t'havies marcat?

J. HURTADO

PINTURA I DECORACIÓ

Tarragona-7   Telf. - 938991448
08731 Sant Martí Sarroca   Mòb. - 617090373

Montse Puigdollers

Finques

Assessoria Fiscal Immobiliària

ATBORS - AMP, S.L.

C/ Ferrers, 58 baixos

08720 Vilafranca del Penedès

Barcelona

Tel.: 93 818 17 88

Mòbil: 637 797 406

Fax: 93 818 20 78

fincas@fincasamp.com

www.fincasamp.com

Sí, i no ha estat fàcil. Ja fa tres anys que vaig entregar el llibre acabat a l'editorial. Però, per diversos motius, ha estat encallat. El temps passava i jo veia que es moria la gent gran de la barriada. M'hauria agradat què haguessin pogut veure el llibre del qual eren protagonistes. Finalment, no hi va haver entesa amb l'editorial i ja ben entrat el 2014 vaig buscar una impremta i un dissenyador per fer la impressió abans d'acabar l'any. L'Ajuntament tenia l'ajuda per a la publicació pressupostada dins del el 2014. La col·laboració no era amb diners, sinó amb l'adquisició d'una part dels llibres. Al final, ha anat just. Però estic satisfeta del treball etnogràfic aconseguit i que hagi estat en un sol volum.

per donar a conèixer el treball.

Tu què coneixes bé la realitat rural, creus que aquesta vida al barri té futur, és pot viure del camp?

No, del camp no se'n viu, no se'n pot viure. Mentre es mantingui normalitzat com a zona rural i es compagini un altre treball amb el del camp, crec que sí. Si es fa zona urbana, com ja hi hagut alguna intenció, s'ha acabat tot. El Penedès és una de les zones que es cuida i és manté endreçada, té un paratge peculiar i un entorn molt vistós.

Si es manté la idiosincràsia amb masies i com a zona rural, hi ha futur.

Has hagut de deixar informació fora del llibre per falta d'espai?

No. Tota la informació de què disposava i que estava prevista per anar al llibre, hi és. Aquí he intentat recollir coses de les quals altres llibres locals no parlen. Per exemple, el Dr. Boada, Canonge i propietari de la Fassina, on venia a passar els estius. En aquesta època va tenir molta relació amb Sant Martí. Hauria estat bé que hagués deixat la casa de la Fassina al poble de Sant Martí.

“La vida al camp era molt més dura i la gent passava molta misèria. Hi havia també una gran diferència de classe social, ara no hi és tant. Estava molt marcada, entre els propietaris i els jornalers, els que treballaven la terra. Actualment, aquesta desigualtat s'ha reduït molt”

“Ha estat un treball viu, ja que, a mesura que anava sorgint més informació, l'ampliava dins d'aquest set apartats. A vegades em semblava que els robava coses a la gent, eren els seus pensaments i records d'una altra època, que m'explicaven molt agràits, i per a mi era important.”

Quin tiratge s'ha fet i per què hi ha menys pàgines de les que en principi s'anunciaven?

La idea inicial era fer una tirada de 500 llibres de 600 pàgines. El pressupost era molt alt i finalment es va haver de rebaixar a les 446 pàgines actuals, reduint la mida d'una bona part de les 900 fotografies que l'obra inclou. Volia un llibre amb tapes dures, que el fan més consistent i atractiu, però el pressupost encara no encaixava. Finalment limitant la tirada a 450 llibres, s'ha aconseguit dotar-lo de tapes rígides. Quant a les fotografies, reconec que haguessin quedat millor amb un mida més gran.

Com sorgeix la portada del llibre, plena de detalls d'època?

Aquest disseny en principi només era pels cartells de promoció del llibre i, un cop fet, ens va semblar apropiat com a portada, també.

Tens previst fer promoció a altres pobles del Penedès?

En principi, no està previst. Per ser un tema més localitzat aquí, no havia pensat fer promoció a fora. Amb el temps, no dic que a Vilafranca o fins i tot a Barcelona no faci alguna cosa

La vida al camp, és millor ara que abans?

Abans era una altra època, molt diferent. La vida al camp era molt més dura i la gent passava molta misèria. Hi havia també una gran diferència de classe social, ara no hi és tant. Estava molt marcada, entre els propietaris i els jornalers, els que treballaven la terra. Actualment, aquesta desigualtat s'ha reduït molt en comparació a abans.

Tens previst algun altre treball a curt o llarg termini?

No, per ara no, tot i que trobo a faltar que hi ha algun tema de la història per completar, encara. Un d'ells podria ser què algú fes recerca de les pairalies del municipi. Jo no contemplo fer-ho. Ho deixo per si algun de vosaltres, o si sabeu si hi ha algú que ho pugui fer.

Et veiem molt contenta i satisfeta del treball. Vols afegir-hi alguna altra cosa?

La meva satisfacció és que la gent de Sant Martí i especialment de la Rovira Roja està llegint el llibre. Això és una de les coses que jo volia, que les persones grans veiessin i llegissin la seva història. Compensa tota la feina i el tràfec d'aquests últims dies. He estat força ocupada passant les invitacions a l'acte per les cases del veïnat i algun cartell per les botigues de Sant Martí. El dia de la presentació, tota la família va venir a ajudar-me: fills, nets, gendres, cosins... Tothom va tenir molta feina al final de l'acte.

Aprofito comentar que a la pàgina 102 del llibre, hi ha una fotografia que no s'havia vist mai abans i no ha quedat identificada. És de l'arxiu Mas, Institut Amatller, on diu: Visita Pastoral de l'any 1904, sortida de la rectoria de Sant Martí Sarroca.

Josep Matas